

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

UKRAINIAN LABOR NEWS
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.
Winnipeg, Man., Canada

UKRAINIAN LABOR NEWS

SUBSCRIPTION RATES:
Per year \$4.00
Per half year \$2.00

PIK XII. 4. 111 (1474). ЧЕТВЕР, 18 ВЕРЕСНЯ 1930. WINNIPEG, MAN. THURSDAY, SEPTEMBER 18, 1930. No. 111 (1474). VOL. XII.

Німецькі комуністи вибрали 81 послів; здобули 27 нових місць

КОМУНІСТИЧНИЙ СПИСОК У БЕРЛІНІ ДІСТАВ НАЙБІЛЬШЕ ГОЛОСІВ

Соціал-демократи втратили десять мандатів, хоч вибрали найбільше послів. — Репрезентація фашистів у райхстагу сильно збільшилася.

БЕРЛІН, 15 вересня. — Під час загальних виборів до райхстагу (парляменту), що відбулися вчора в Німеччині, найбільші побіди віднесли комуністи й фашисти. Соціал-демократи, хоч вийшли з виборів найсильнішою партією, втратили 10 мандатів. Як передбачувалося наперед, комуністи й фашисти віднесли великі успіхи коштом буржуазних партій. Комуністична репрезентація в райхстагу збільшилася з 54 послів до 81. Особливо велике число голосів дістала комуністична ліста в Берліні, де вона була на вершк всіх партій, включаючи соціал-демократів. Також несподіванкою виборів був великий зріст фашистів, яких репрезентація збільшилася з 12 послів до 107. Провідник фашистів Адольф Гітлер, автор відомого мюнхенського пучу в 1923 році, став політичною силою в Німеччині. Сам він з походження австрієць і через те не може застатися в парламенті. Повний підрахунок голосів з 35 виборчих округів виказує, що в новім парламенті соціал-демократи будуть мати 137 по-

слів, фашисти 107, комуністи 81, центристи 64, націоналісти 38, народна партія 27. Інші звідомлення кажуть, що соціал-демократи будуть мати 143 послів, а комуністи 76. Націоналісти потерпіли велику поразку. Їх представництво зменшилося з 78 послів на 38. В останнім парламенті вони були другою по соціал-демократах найбільшою партією. Офіційний підрахунок голосів у цій Німеччині представляється так:

Соціал-демократи	8,572,016
Фашисти	6,401,210
Комуністи	4,587,708
Центристи	4,128,929
Націоналісти	2,458,497
Народна партія	1,576,149
Економічна партія	1,360,585
Державна партія	1,322,608
Баварські партії	1,058,556
Разом	34,943,460

На підставі німецької конституції, один мандат припадає на кожних 60,000 відданих голосів. Таким чином райхстаг буде мати тепер 575 послів, а в попереднім парламенті було лише 490 послів.

КАБІНЕТ КАНЦЛЕРА БРІНІНГА РІШИВ НЕ УСТУПАТИ ВІД ВЛАДИ

БЕРЛІН, 16 вересня. — Кабінет канцлера Бріннга рішив сьогодні на своїм засіданні залишитися при владі й віддати свою судбу в руки нового райхстагу. Президент Гінденбург, який буде мати важку ролу в "полагодженні" теперішньої політичної ситуації в Німеччині, вихав сьогодні з Берліна прикладати військовим маневрам у північній Баварії. БЕРЛІН, 16 вересня. — Тут уважають, що новим канцлером Німеччини буде правдо-

подібно Отто Брауну, прем'єр Пруссії й соціал-демократичний провідник, якщо президент Гінденбург покличе соціалістів до уряду. Браун стане на чолі коаліції, до якої увійдуть соціал-демократи й середні буржуазні партії. БЕРЛІН, 15 вересня. — Під час розривів напередодні виборів у Берліні арештовано 500 осіб. В сутічці між комуністами та фашистами пізно вночі вбито двох чоловіків. (Депеша не каже, з чієї сторони були ці убиті.)

ФАШИСТИ ТЯЖКО ПОБИЛИ ГЕЛЬЦА, ПРОВІДНИКА КОМУНІСТІВ

БЕРЛІН, 10 вересня. — Вчора ввечері 300 фашистів заатакували малу групу комуністів, включаючи Макса Гельца, залізничних штабами, фляшками й іншою зброєю. Тов. Гельца побито до нежиттєвості й відставлено до шпиталю, де він прийшов до себе в дві години пізніше. Він був тяжко поранений у голову й лікарі зробили операцію, вибравши кусинки скла. Фашисти напали також вчора ввечері на комуністів у Шенбергу й кількох з них поранили.

БЕРЛІН, 11 вересня. — Демонстрація безробітних відбулася тут вчора ввечері у кількох місцях. Один похід прорвався через заборону межувати й увійшов на Вільгельмштрассе, перший раз від 1918 року. Безробітні демонстрували також перед палатою Гінденбурга. Поліція стріляла до робітників, поранивши тяжко одного з них, та розбила демонстрацію. Вчора ввечері 10,000 робітників демонстрували у Пляуен на знак протесту проти нападу фашистів на Макса Гельца.

У Вінніпегу організовано Воркерс Юніті Ліг

КОНФЕРЕНЦІЯ ПОВЕРХ 40 ДЕЛЕГАТІВ ВІД БОЙОВИХ ЮНІТІ ТА РОБІТНИЧИХ ОРГАНІЗАЦІЙ ЗАТВЕРДИЛА ЛІГУ ЯК СЕКЦІЮ ЧЕРВОНОГО ПРОФІНТЕРНУ.

ВІННІПЕГ. — В суботу й неділю, 13 й 14 вересня, відбулася тут конференція поверх 40 делегатів від бойових юніт та організацій. Вони основно обговорили теперішнє положення робітників і заклали підвалину для бойової організації всіх неорганізованих робітників у Канаді. Були зложені звіти з десятих основних індустрій. Кожен звіт говорив про те саме положення. Відкладання від праці, зривання платні і спідан переводяться в усіх індустріях. Делегати безробітних говорили, що тисячі цілком годують і боси відмовляються давати допомогу. Вони розказували про викидання з по-

мешкань і продаж хатньої об'єкції за неплатення ренту, про те, як цілі родини голодують та як влада відсилає безробітних від одної установи до другої, але не дає дійсної допомоги. Вони вітали Воркерс Юніті Ліг як інструмент боротьби разом з працюючими робітниками. Вони заявили, що будуть боротися не лише за негайну допомогу, але й за здобуття влади під робітничо-фермерським урядом. Відбулася широка дискусія над цими питаннями й ухвалено резолюцію, що затверджує Воркерс Юніті Ліг як секцію Червоного Ітернаціоналу Професійних С'юзів. Конференція

заявила, що Червоний Профінтерн є однією дійсною, бойовою організацією міжнародної робітничої класи на індустріальній полі. Маніфест, який видасть центральною радою, вибрана конференцією, п'ятуу робітничих фейкерів з Американської Федерації Праці, Веєканадійського Конгресу Праці й незалежної партії праці та заявляє, що вони допомагають босам, відмовляючись організувати неорганізованих та зраджуючи бої вже організованих робітників. Він закликає робітників Вінніпегу й околиці організуватися в революційній індустріальній та боротися не лише на основі негайних домагаєнь, але щоб покласти кінець цій системі визиску, виголоджування, безробіття й війни, а на її місце встановити революційний уряд робітників і фермерів.

ДИКТАТОР ПІСУДСЬКИЙ В КРОВІ ЗДУШУЄ ДЕМОНСТРАЦІЇ В РІЖНИХ МІСТАХ

ВІДЕНЬ, 12 вересня. — Звідомлення з Польщі кажуть, що під час демонстрації в Тарнові 17 осіб убито й 100 поранено. Демонстрація була влаштована в зв'язку з виборчою кампанією. ВАРШАВА, 12 вересня. — Після найновіших інформацій, тут арештовано було середу 70 "визначних діячів" і провідників ріжних партій та організацій.

В зв'язку з цими арештами, в Кракові й Тарнові відбулися великі демонстрації. Поліція жорстко розправлялася з демонстрантами, які кричали: "Геть деспота Пісудського!" та домагалися звільнення арештованих послів. У Кракові поліція тяжко поранила шаблями 17 демонстрантів, а около 100 інших ледше ушкодила.

МУЗИКАНТИ В 4 ТЕАТРАХ ВИЙШЛИ НА СТРАЙК.

МОНТРЕАЛ, 12 вересня. — Всі музиканти в чотирох театрах, контрольованих корпорацією Феймос Пілеєр оф Канада, вийшли сьогодні на страйк. Відмова музикантів з театру Кепітол прийняти точки нового контракту, що має замінити старий контракт, який вийшов 31 серпня, привела до страйку музикантів у театрах Імпіріал, Ловс і Пелес. В наслідок страйку, перед тим чотирма театрами виставлено сьогодні написи, що не буде водевільної програми, поки не прийде до угоди між зі страйкуючими музикантами. Музиканти, що вийшли на страйк, є членами юнії Музичесіс Протектів Асоцієшес.

СТРАШНИЙ ЗРІСТ БЕЗРОБІТТЯ У БРИТАНІЇ.

ЛОНДОН, 16-го вересня. — Офіційне оповіщення про стан безробіття виказує сьогодні, що число безробітних у Великій Британії постійно зростає. Сьогоднішній звіт каже, що в день 8 вересня було 2,139,571 безробітних. Це 79,127 більше, як було попереднього тижня, й 989,879 більше, як було в той час минулого року.

ПОМЕРЛА РОБІТНИЦЯ, ЗАТРОЄНА РАДІЄМ

ВЕСТ ОРЕНДЖ, Ноу Джерсі, 15 вересня. — Анна Стасі, років 27, померла в наслідок затроєння радієм при праці. Вона затроїлася, коли малювала циферблати годинників для Юнайтед Стейтс Радіум Корпорейшен від 1918 до 1922 року. Крім неї померло вже від того самого затроєння 15 робітників і робітниць, її товаришів по праці. Це ще багато більше робітниць, що працювали при тій самій роботі, і їх також неминуче чекає смерть. Лише компанія знає імена всіх робітниць, що мають віддати своє життя ради й зиску.

В зв'язку з цими арештами, в Кракові й Тарнові відбулися великі демонстрації. Поліція жорстко розправлялася з демонстрантами, які кричали: "Геть деспота Пісудського!" та домагалися звільнення арештованих послів. У Кракові поліція тяжко поранила шаблями 17 демонстрантів, а около 100 інших ледше ушкодила.

"ГРАФ ЦЕПЕЛІН" ВІДВІДАВ СТОЛИЦЮ СРСР

МОСКВА, 10 вересня. — Сьогодні в полудне великий німецький бальон "Граф Цепелін" прилетів до Москви з Фрідріхсгафену. Перелет виконано в 27 годинах. На Жовтневім аеродромі ше зранку зібралася велика маса глядачів, яка коло полудня досягла 100,000 осіб. Бальон поплився з західного боку. Він кілька разів обкружляв над Кремлем, після чого полетів на Жовтневій аеродром, де 250 червоноармійців допомогли йому спуститися на землю. При спусканні бальона оркестра грала "Ітернаціонал". Москва була прибрана червоними прапорами. Побувши деякий час на радянській землі, бальон під команду д-ра Екенера полетів назад до Німеччини.

Кремлем, після чого полетів на Жовтневій аеродром, де 250 червоноармійців допомогли йому спуститися на землю. При спусканні бальона оркестра грала "Ітернаціонал". Москва була прибрана червоними прапорами. Побувши деякий час на радянській землі, бальон під команду д-ра Екенера полетів назад до Німеччини.

АМЕРИЦІ ПОТРІБНИЙ РАДЯНСЬКИЙ МАНГАН

ВАШІНГТОН, 10 вересня. — На переслуханні в митнім бюрі, яке заряджено на догагання американських продуцентів манганової руди, щоб уряд заборонив импорт радянського мангану, представник фабрикантів заліза й сталі доказував, що радянський манган є необхідний у цій індустрії.

Він сказав, що в продукції заліза й сталі потрібно мати манганову руду, яка має около 50 проц. мангану, та що таку руду можна дістати тільки в Радянськім Союзі. Американська руда має значно менший процент мангану й тому є дуже коштовна в процесі виробництва.

19 ОСІБ УБИТИХ У ВИБОРЧИХ РОЗРУХАХ.

БАСРАК, Ірак, 15 вересня. — Офіційне звідомлення каже сьогодні, що під час виборчих розривів у Улаймані в суботу було убитих 19 осіб. Бритійські урядники були примушені схоронитися у військових касарнях.

НОРТ СІДНІ, Нова Скошія, 16 вересня. — Страйк норт-сіднійських рибаків, що тривав кілька днів, зівстав полагожденний. На мітингу між членами рибачької юнії а компаніями прийшло до компромісу щодо цін, які мають бути виплачувані робітникам за зловлену рибу.

БЕНЕТ ПРЕДЛОЖИВ У ПАРЛЯМЕНТІ ПРОЄКТ ПІДНЕСЕННЯ ТАРИФИ

Законопроект уряду про призначення 20 мільйонів доларів на публічні роботи прийнятий у третім читанні.

ОТТАВА, 16 вересня. — Прем'єр Бенет заявив сьогодні в парламенті, що загальна ревізія тарифи буде переведена на слідуючій сесії парламенту. Тепер він запропонував зміну тарифи на около 130 ріжних артикулів. Між ними є залізні й сталеві продукти, бавовняні, вовняні й т. п. Парламент приступив до обговорення запропонованих змін тарифи. ОТТАВА, 16 вересня. — Перше голосування під час теперішньої сесії парламенту, що відбулося вчора, дало урядові більшість 38 голосів. Голосування відбулося при ухваленні 20 мільйонів доларів на публічні роботи.

Коли згаданий законопроект прийшов під третє читання, лейбористський посол Вудворт з Північно-Центрального Вінніпегу зробив поправку, щоб у тих випадках, де з федеральної каси видається гроші на публічні роботи, була запевнена слуща й уміркована платня. Поправка Вудворта стрінула підтримку всіх послів по стороні опозиції, а проти неї виступили всі урядові послі. Лейбористи поважили її 109 голосами проти 71. Після того законопроект прийнято в третім читанні.

ТРОЄ ДІТЕЙ БЕЗРОБІТНОГО ПОМЕРЛИ ВІД ЗАТРОЄННЯ ЗІПСУТОЮ ІДОУ

ЛОС ЕНДЖЕЛЕС, Каліф., 14 вересня. — Троє малих дітей померли сьогодні ввечері від затроєння, з'ївши решту поживи в домі своїх родичів. Уважають, що четверта дитина також помере від затроєння. Померші діти були в віці 5 років, три роки й 18 місяців. Умираюча дитина має сім років.

Поліція каже, що Роберт Лов і його жінка дали дітям їсти "порк енд бінс". Лов був без роботи через довгий час. Троє дітей померли пару годин пізніше, як з'їли зіпсуту їду. Лов та його жінка заявили поліції, що самі не їли поживи просто тому, що її заледви було досить для дітей.

РАД. СОЮЗ ЗАМОВЛЯЄ КОРАБЛІ В АНГЛІЇ

ЛОНДОН, 13 вересня. — Експорт радянського збіжжя в цім місці до Великої Британії на велику скалю пояснює в частині, чому радянські торговельні установи хочуть дати британським фірмам замовлення на будову кораблів вартости 25 мільйонів доларів. Група московських "бізнес-

менів" у Глезові старається дати замовлення на кораблі для перевозу вугілля. Тут уважають, що потрібно також кораблів для перевозу збіжжя та що за рік або два Радянський Союз буде мати свою власну флоту збіжжеских кораблів, якими заліє чужоземні ринки.

ПРОТЕСТ РАДЯНСЬКОГО УРЯДУ ДО ФІНЛЯНДІЇ

ГЕЛЬСІНГФОРС, Фінляндія, 12 вересня. — Уряд Радянського Союзу знову вислав протест до фінляндського уряду проти насильного вислання фінляндських комуністів на радянську територію. Подібну ноту отримав фінляндський уряд в липні, але не дав на неї ніякої відповіді.

Протест рішучо домагається припинення згаданих насильств і покарання винних та заявляє, що в противнім випадку буде вжито сильніших засобів. Як досі відомо, фінляндські фашисти прірали вже около 120 комуністів і деяких з них прогналі за радянський кордон, а інших потайки вбили.

МАСОВИЙ МІТІНГ БЕЗРОБІТНИХ МІСТА ВІННІПЕГУ

— відбудеться —

В ЧЕТВЕР, 18 ВЕРЕСНЯ 1930 РОКУ НА МАРКЕТ СІВЕР

Обовязком кожного безробітного і кожної безробітної, самітних і фамілійних, прийти на цей мітінг і домагатися роботи або повного утримання.

ПОЧАТОК МІТІНГУ В ГОД. 2.30 ПОПОЛУДНИ.

Комітет Безробітних.